

چکی ده :

با گسترش دعوت وهابی در جزیره العرب، سایر مسلمانان جهان اسلام به این جنبش واکنش نشان دادند، آراء محمد بن عبد الوهاب در بین مسلمانان، مخالفان و موافقانی جدی داشت. به نظر می‌رسد خبر دعوت وهابیت در همان سالهای آغازین شکل‌گیری این جنبش، به گوش مسلمانان شبه قاره هند رسیده بود. ورود اندیشه‌های محمد بن عبد الوهاب به شبه قاره و وهابی خواندن برخی از مسلمانان هندی، در ابتدا از شفافیت برخوردار نبود و «وهابی بودن» اتهامی بود که بیشتر به توسط دولت بریتانیا برای مقابله با مخالفان رواج یافت. جنبش جهادی سید احمد بریلوی، در نیمه اول قرن 19 م در بین انگلیسیها به عنوان حرکتی شناخته شد که به دنبال ترویج آراء وهابیان در هند بود، اما این نظر مورد قبول برخی از مسلمانان نبود. از این رو چگونگی ورود دعوت وهابی و آشنایی برخی مسلمانان شبه قاره هند با آن دعوت، برای نخستین بار، چندان روشن نیست. چگونگی ورود وهابیت به شبه قاره هند را باید طی یک فرآیند یک قرن و نیمه مورد بررسی قرار داد، این فرآیند از روندی یکنواخت برخوردار نبود و متناسب با تحولات سیاسی اجتماعی شبه قاره تفاوت‌هایی داشت. پژوهش حاضر به دنبال آن است تا این مسئله را روشن کند که چگونه و طی چه فرآیندی مسلمانان شبه قاره هند با آراء محمد بن عبد الوهاب و دعوتش آشنا شدند؟ و از طرفی به این پرسش پاسخ دهد که اساساً چرا جنبش محمد بن عبد الوهاب مورد توجه برخی از عالمان و مسلمانان شبه قاره هند قرار گرفت؟

کلیدواژه‌ها: وهابیت، سید احمد بریلوی، شبه قاره هند، حدیث‌گرایی

نام و نام خانوادگی دانشجو: فرهاد حاجری

استاد راهنما: دکتر محسن معصومی

استاد مشاور: دکتري محمد علي كاظم بيغي

مقطع كارشناسي ارشد

رشته تاريخ و تمدن ملل اسلامي